



F. Budinšek

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 6.

V Ljubljani, 1. junija 1891.

Leto XXI.

Ptičici.

Ptičica mala
Drobna in zala,
Vesna prišla je vže zopet nazaj;
Cvetke milobne
Pesni čarobne
Polnijo vže nam vrtove in gaj.

Solnčece milo
Spet prisvetilo
Krasno, čarobno je izza goré;
Vse pomlajeno,
Drevje v zeleno,
Pestro cvetočo odejo vže gré.

Vse se raduje
In poskakuje,
Ti le glavico povešaš zakaj?
Zate oj mala
Ptičica zala
Tudi odprl se vrt je in gaj.

Kletka ta lepa
Res te zaklepa —
Toda še danes podaim ti prostost;
Tvoje veselje
Skromne le želje
Vem da tihotni — zeleni je gozd.

Torej ti mala
Ptičica zala
Vzlepiti, le vzlepiti na prosto sedaj;
Kletka zaprta,
Zdaj je odprta,
Z Bogom! — Jeseni pa pridi nazaj!

A. Pin.



Molitev za očeta.

(Spisal —è)



olnce je vže davno zatonilo in tihi mrak se je spuščal polagoma na zemljo. Na obzorji pokazala se je luna in njene svitle spremičevalke — blesteče se zvezdice. Mir in tišina je nastala po vsej zemlji. Tudi v malem trgu je bilo vže vse mirno in tiho; jedni so vže pospali, drugi so še večerjali, le redko kdo je še korakal po majhnih ozkih ulicah.

Pred hišico smo. Borna, nizka hišica je to; štiri okna od spredaj, uholod od strani, a od zadaj obdana od majhenega vrta, v katerem raste nekaj zelenjave in drugih povrtnih rastlin. Prijateljček moj, stopiva v hišico! Ubožno, vender čedno pohištvo, povsod lepa snažnost in vsaka stvarca je na svojem mestu. Tam v kuhinji pa sedi mlada žena, in poleg nje kleči kakih osem let staro dekle. Žena se sklone k hčerki, na lepem mladem licu jej počiva neka britka otožnost, in z rokama sklene nežne prsteke svoje hčerke, ki je glavico pripognila kakor angeljček in z materjo utopila v pobožno molitev. Vže dolgo časa molita jedno molitevco za drugo. Ko izmolita, reče mati z otožnim glasom svojej hčerki: „Molive še za očeta!“ — in mati in hčerka molita za srečo ónega, kateri je obema tako blizu in tako drag. In kô sta tudi za ljubega očeta izmolili pobožno molitevco, povzdigne črnolaso dekle svojo okroglo glavico k materi in reče: „Povejte mi vender mamica, kaj res našega ateja nikdar več ne bove videle?“ —

— Le v Bogá zaupaj, dete moje, atej se zopet povrne, ker ni mogoče, da bi se naji ne spomnil ter ne prišel k nama nazaj. Zaupajve na Boga in molíve za njega! —

— Ali vender ne umejem, kje more tako dolgo ostati, ko vender vé, da bi ga medve tako rade videle, ko vender vé, kako ga pričakujeve. Koliko je vže, odkar je naju zapustil? —

— Sedem let bode vže kmalu; ti si bila takrat ravno jedno leto stara, ko je odšel tvoj oče v dalnji svet. Rekel je, da se skoraj vrne, ko si le kaj pridobi, a do takrat bode nama večkrat kaj pisal in za naju skrbel. A pisal je samo jedenkrat in od takrat nisem dobila več nobenega poročila o njem. Zdaj ne vem, ali je še živ ali je mrtev! —

— Živ je, živ, jaz si ne morem drugače misliti, ker dobri Bog ne dopusti, da bi ostale same na svetu. Oj da bi se le vže skoraj povrnil! —

Še nekaj časa se tako pogovarjate mati in hčerka, dokler jima blagi sen ne zatisne utrujenih oči in ju zaziblje v sladko spanje.

* * *

Minulo je nekaj mesecev. Sneg je pokril goro in plan in mraz je pritisnil, da je kar škripalo pod nogami. Ljudje so se stiskali okolo gorkih peči in blagor ónemu, ktor je imel kaj v peč naložiti.

V bornej hišici, kjer je stanovala mlada žena s svojo hčerko pa ni bilo takó; tam bi se zamán stiskal k peči, da bi te ogrela, ker ga ni bilo polenca pri hiši. V kotu na postelji leži bolna žena, a poleg nje se ihti njena dobra hčerka. Na materinem licu se poznajo sledovi bolezni: bléda barva, upadle oči, suh obraz kažejo nam, da siroto vže dolgo časa bolezen muči.

— Tonica, ali bi ne poiskala kje kako polence, da se vsaj malo pogrejevi. —

— Oj mamica, vi ne veste, kako rada bi vam ustregla, ali vse zamán! ne dobive ga več polena, s katerim bi peč ogrele. Pa kaj za mene, meni je le za vas, mamica; — zdaj ste vže štirinajst dni v postelji, a pomoči od nikoder. Drva so nama pošla, kruha nimave, denarja vže davno nisve videle, a oni skopuh nama ne da niti krajcarja več na pósodo. S čim mu tudi dolg poplačave, saj se nama vedno grozí, da nama prodá hišico, če dolga ne poravnave. Kaj bo, kaj bo, mamica zlata? —

— Molči hčerka, molči in nikar preveč ne toži; dobri Bog naju ne bode zapustil. Huda je, huda, ali Bog se bode naju vže usmilil, če bodeve zaslužile! —

— Oj ko bi nas sedaj oče videl! vzdihnila je zopet hčerka — izvestno bi k nama prihitel in nama pomagal. Oj zakaj se neki ne vrne iz ptujih dežel! —

— Le upajve, Tonica, in udajve se v voljo božjo — končala je mati, sklenila roki in začela moliti. Hčerka je mater posnemala in obé sta pobožno molili. In zopet je dejala mati: „Tonica, molive še za očeta, da se skoraj k nama povrne“ — in zopet sta se utopili v pobožno molitev, dokler ju ni zazibala tiha zimska noč v sladke sanje.

* * *

Solnce je tako ljubeznivo obsevalo beli, sneženi prt tistega predpóludne. V solnčnih žarkih je odsevalo tisoč in tisoč kristalnih biserov, kateri so bili posuti po malo zamrzlem snegu. Pred hišico siromašne matere, zbralo se je precejšnje število ljudi. Bil je mej drugimi tudi sodnik, berič, več tržanov in nek odličen ptujec, kakor bi sodil po obleki. Tam na strani pa ste jokali v tenkej obnošenej obleki bleda, suha žena in ubožno črnolaso dekletec.

— Kam bodeve zdaj šle, mamica ljuba? — vprašala je hčerka svojo mater tako milo in otožno, da jej mati ni mogla ničesar odgovoriti, le glavo je povesila in solzé so jo še bolj oblige.

— Hišico nam prodadó, kam hočeve medve siroti! — vzkliknila je zopet čez nekaj časa hčerka.

— Ne plakaj, dete drago, ne plakaj, dobri Bog naju ne bode zapustil. Saj sve dosti prosile oderuha, da naju še počaka, ali kaj, mož nima srcá. Do zdaj sve imele vsaj streho, od zdaj pa — — —

Ropotanje bobna ju je zbudilo iz njunih pogovorov. Začela se je dražba. Ljudje so se začeli zeló pogajati za hišo, saj je bila prijazna in na lepem kraji, če tudi majhena in ubožna. Ahà! Zdaj so pa malo prenehali. Samó dva se še pogajata. Čegava bode? Prvič — — — drugič — — — drugič — — — ne bode dal nobeden več? — — — tretjič in — hišica je bila ptujčeva, ónega ptujca v bogatej, ptujej obleki.

To je bila žalost za ubogi siroti! Zdaj sredi zime sta bili brez strehe, brez denarjev uboga, bolna žena in slabo dekletce.

Povzdignila je zdaj žena oči, da vidi kdo je kupil hišo, saj poprej se v globokej žalosti še ozrla ni. Stresla se je, ko je ugledala ptujca, poteze lica, glas, vsa postava — — — vse, vse njegovo, le bolj okrogel obraz in bogata obleka — to ni bilo njegovo. In zopet ga je pogledala — a ni hotela verojeti svojim očem. Zagledal jo je tudi on, prišel do sirote, podal ženi roko in jej dejal:

— Oprosti, da se nisem nikoli nič oglasil! —

— Tonica, to je tvoj atej! — dejala je čez dolgo časa srečna žena svojej hčerki, katera je ves ta prizor čudeč se gledala. Srečna Tonica! —

* * *

In sedeli so tist večer v dobro zakurjenej sobi. Miza je bila bogato obložena, in vsi trije so veselo mej seboj kramljali. Saj so si tudi imeli kaj povedati. Čez sedem dolgih let so se zopet našli. In ko so si povedali to in ono, zahvalili so se dobremu nebeškemu Očetu, kateri tako za svoje skrbi. Končno je dejala mati: „Molimo še za očeta, kateri se je srečno povrnil!“ in molili so, in vsem trem so zalesketale v očeh svetle solzé — solzé radosti in veselja.



Srečni Slavko.

(Spisal Peter V-ý.)

Takega jutra vže dolgo ni bilo, kakor je bilo jutro na dan sv. Alojzija. Zrak je bil čist kakor ribje oko, niti najmanjšega oblačka ni bilo, in ko je pogledalo zlato solnčece izza goré, našlo je vže vse vaške otročice na nogah. Nù ne samó na nogah, nego lepo umite, oblečene v najlepša oblačilec, saj pa tudi ni bil navaden dan, dan sv. Alojzija. To so bili veseli, ko so se zbrali z belimi lilijami v rokah v lepo okrašenej vaškej cerkvici, da sprejmó prvič sv. obhajilo. To je velik dan, najlepši dan v človeškem življenji, kdo bi ga ne bil vesel? —

Pa vender je bil Vrtnikov Slavko žalosten, zeló žalosten. In kaj bi ne bil žalosten! Mesece in mesece se je veselil dobri otrok denašnjega dneva, štel tedne in dneve, učil molitvice na izust, kakor nihče drugi, poslušal svoja roditelja, da ni mogel bolje, a prikrala se je nadležna bolezen, izpodjedla mu šibko telesce in bolan leži na svojej posteljici dobrí Slavko vže več kakor mesec dnij. Pa naj bi bil bolan, da bi le mogel v cerkev, da bi prejel tudi on, kakor drugi otroci prvo sv. obhajilo!

Danes mu je godovni dan. Žalosten godovni dan. Dobra roditelja sta mu kupila za vezilo mnogo lepih stvarij, ali mirno ležé tam na mizici, niti dotaknil se jih ni dobrí Slavko. Zvonovi tako milo zvoné in vabijo pobožne otročice v cerkev, a Slavko je prikovan na posteljico. Pač se sklone in pogleda na prosto, od koder tako gorko sije zlato solnčece, a snežno bele lilije na vrtu pod oknom mu kimajo takó prijazno sè svojimi cvetočimi glavicami, kakor bi hotele reči: „Pridi dobrí Slavko, utrgaj nas in nesi v cerkev, da počastiš in nakitiš z nami svojega váruga

sv. Alojzija. Pridi, dobri Slavko, pridi!“ A on leži v posteljici bolan, hudo bolan. Žalostna ga gledata skrbna roditelja in kako bi ne bila žalostna, ko vidita, da njiju jedinec toliko trpi? In vender mu ne moreta pomagati! — —

* * *

Zaspal je popóludne Slavko. Roditelja sta mu bila v sobi; oče je nekaj pisal, a mati je šivala pri šivalnej mizici. Večkrat se je obrnilo skrbno materino oko na malega bolnika, večkrat se jej je prikradel iz ljubečih prs žalosten vzdih.

— Morda pa vender ozdravi — reče naposled možu.

— Bog daj, ali le malo imam upanja, le poglej, kako ga je vzela bolezen. Tudi zdravnik dvomi, da bi ozdravel najin Slavko.

Ko sta se roditelja takó pogovarjala, stresel se je hkrati mali Slavko, sklonil se po konci v posteljici in plaho gledal po sobi.

— Mama, mama, kam je odšel? — vzkliknil je naglo.

— Kdo, dušica moja?

— Nù, oni mali deček. Kaj ga nisi videla malega dečka v belej srajčici? Malo popreje je bil pri meni, poprašal me, če grem z njim, da mi bo tam pri njem lepo in da ne budem nikdar več bolan. In odpeljal me je nekam, sam ne vem, kam? O dejmina, mama, ali je bilo tam lepo. Prišli smo v velik vrt, tam je bilo vse polno otrok, skakali so po stezicah, trgali cvetice in peli, lepo so peli. Ko so ugledali naju, prišli so vsi k nama: „Nu, Slavko, si vender prišel k nam, zdaj nas pa ne zapustiš več!“ — upili so. In jaz — — — hotel je še dalje govoriti, ali hud kašelj mu je zapiral sapo.

— Mama, — — mama — — ne morem — — dih—a—ti — — stokal je sirotek.

— Slavko, Slavko, ne zapusti naju! — vzkliknila je plakajoča se mati in poljubljevala umirajočega sinčeka. Ovil je deček krčevito svoje tenke ročice okoli materinega vrata, zastokal je še nekolikokrat in zaprl za zmirom svoji modri očesici. Srečni Slavko! — —

Hitro so prihiteli k mrtvemu Slavku njegovi továriši, natrgali v vrtu belih, snežnobelih lilij in ovenčali z njimi malega mrliča Zahajajoče solnčece je uprlo v sobo svoj svetli obrazek in poljubovalo sè svojimi žarki angeljsko, smrtnobledo ličece Slavkovo. V vrtu pa je začel drobni slavček svojo večerno pesenco žgoleti. Vsem je bilo takó milo pri srci, vsem se je zdelo, da prepeva o srečnem Slavku, ki goduje svoj godovni dan pri dobrem Jezušku in svojem váruhu sv. Alojziju gori v zlatih nebesih — — —

Srečni Slavko! — — —



Naša mucika.



jubelnivejše mucike, kakor je naša, ne dobiš na vsem svetu! — Otroci, vi mi ne verojamete in se mi celó smejete? No, da bi jo videli na svoje oči, govorili bi vse drugače. Čudili bi se jej in — prepričan sem — še celó s seboj bi jo hoteli vzeti. A jaz bi je ne dal za noben denar ne!

Rumena dlaka naše mucike je gosta in gladka kakor svila, dolgi repek je s kolobarčki lepo opasan, šapice ima neizrecno mehke in z brki okrašen gobček je tako ljubezniwo namrdnen, da se le težko vzdržujem, da bi je ne — poljubil nanj. Fej! — pravite; no, ne smete si misliti, da lovi naša mucika ostudne miši in podgane, kakor znabiti vaša! Ej, ona ima boljšo hrano; zato je pa tudi rejena kakor kak prašiček. Pridna je in poslušna. Po dnevi leži v vznožji moje postelje ter poredno gleda moje po sobi se podeče bratce, ali pa sedi na mehkem stolu poleg mene ter me prijetno godrnjaže opazuje pri učenji; po noči pa zleze na peč in tiho prede: „grr—grr—mav!“

Neko nedeljo pa — hudobni duh jo je morda zapeljal — ukradla je bila iz priprte omare očetu pripravljenega pišanca. Strašno se je raztogotila mati na tatico muciko!

„Takój pokliči sosedovega Petra, da jo nese utopit v graščinski ribnjak!“ — velela je mati dekli, ki je takój odšla.

„Mati, draga mati, nikar klicati Petra, ki je tako neusmiljen človek!“ — prosil sem mater sè solznimi očmi, a Peter je bil vže tu.

„Nikake milosti tatici!“ — reče mati. „Vže večkrat mi je kaj izginilo zaradi nje. Kaj bi redili spaka! Nič druzega, kakor da žrè, a za miši in podgane se ne briga nič. Le v vodo ž njo!“

„Mati, prav lepo vas prosim,“ — dejal sem in glasno zajokal; „,pustite jo živeti, ker je tako lepa! Tudi kradla ne bode več; jaz budem vedno nánjo pazil! Ali čujete mati?“

„Nè, oče in jaz ukazujeva in — ubogati se mora!“ — rekla je resno moja mati in mi obrnila hrbet.

„Torej jo pa sam nesem v vodo!“ — vzkliknil sem, pobral svojo muciko od tal in odšel; hudobni Peter mi je sledil od zadej. Srce se mi je treslo v prsih od prevelike žalosti. Muciko umoriti, strašna misel! — Pri vsakej hiši sem poprašal, bi li ne hoteli vzeti mucike, a povsod so vže imeli vsaj po jedno.

„Vzemi, vzemi našo lepo, pridno muciko, Micika!“ — ponujal sem jo pri Koradeževih, pri zadnej vasi.

„Nesi lenega mačka kamor hočeš; mi raje sami snemo, nego da bi redili take nepotrebne živali!“ — zavrnila me je osorno sosedova Micika. Kaméno srce imajo nekateri ljudje! —

Stal sem torej pri ribnjaku. Obupno upiral nekaj časa svoje oči v zeleno vodo, po katerej je plavalо nekaj črnih ribic. Nato sem začel ihteti; strastno sem pritiskal na srce svojo ljubezniwo muciko in — z vzklikom: „Odpusti, zlata mucika!“ — zagnal sem jo v sredo vode. Tožno je zamijavkala in se potopila, a takój prišla zopet k vrhu in se borila z valovi. — Neka tajna moč — menda moč ljubezni — me je gnala k vodi, skočil sem v kalno vodo in bredel k muciki. Ali predaleč sem zabredel v globočino, obleka se mi je napojila vode, težka postala in potapljati sem se začel poleg mucike.

Za življenje mi je predlo! Da ni priskočil Peter in me potegnil iz vode, ne vem če bi bil kdaj pisal o našej muciki.

Vsega premočenega me je prinesel Peter domóv k prestrašenej materi. No, kmalu sem se zavedel v mehkej postelji. Mati mi je prinesla krepilnega čaja, sladkorja in povitice; vse, vse mi je znesla skupaj.

„Glej, otrok,“ karala me je dobra mati, „malo je manjkalo, da nisi utonil zaradi one sitne mačke. Hvala Bogu, da si živ, zdaj je zopet vse dobro!“

„Oj, da bi le ne bila utonila moja mucika; potem — dà, potem bi bilo vse dobro!“ — zastokal sem žalostno in si brisal oči.

In čuj! Ni li to — mijavkanje? — —

Mati odprè vrata in z velikimi skoki priteče v sobo moja ljuba mucika. Zadovoljna me pogleda, potem pa skoči na peč, da si posuši premočeno dlako in prede po navadi. —

Drugega dne sem bil vže popolnoma zdrav in se zopet igral sè svojo ljubo muciko.

F. G—kar.

= Gočkar

Francozov grob.



Majhen páglavec sem še bil, ko me so oče prvič vzeli sè sebój v mesto! Kaj sem si mislil pri tem imenu, ne spominam se več, samó to še dobro vem, da sem v mestu, čakaje očeta, stal ob ograji lepega vrta in se čudil rdečim paradižnikom, ki jih prej še nikdar videl nisem. Kako so se mi zdeli slastni, kar ugriznil bi jih bil! Kaj je neki to, ker ni ne pomoranča niti navadno jabolko, mar je gosposko jabolko, ker je v mestu vse gosposko ? To ugibaje ostavil sem z očetom mesto.

Domóv grede pa jo kreneva s ceste na stezo preko tako zvane „Francozove doline“ v nizkem pogorji, ki loči našo dolino od Kočevskega sveta.

„Greva pa tukaj,“ reče mi oče, „da vidiš, kje je pokopan Francoz!“

Jaz nisem umel niti besedice. Kdo in kaj je Francoz? To vprašanje mi je mešalo možjane. Neka grôza me je izpreletela, ko sva stopila v precej globoko dolinico, kjer je bilo ravno ob stezi nametenega precej dračja v kup. Tudi oče privržejo šibico, kar storim tudi jaz, češ, naj počiva mirno ta Francoz, kdor koli je vže bil.

„Vidiš,“ rečejo mi oče, „Francoza, ki tukaj leži, ubil je leta 1809. moj ded s puško, ki jo še zdaj hranim domá. Bili so to žalostni časi za našo vas in kraj sploh. Kakor mi je ded večkrat pripovedoval — saj mene takrat še ni bilo — bila je pridrla vojska divijih Francozov od Kočevja sem v našo dolino. Grôza je bilo vaščanov, ako so le slišali ime Francoza, in zdaj prihrumé oboroženi, vsi, kakersni so res! Vsa dolina je bila vznemirjena. V bran so se jim postavili ravno tukaj na meji, in moj ded, Bog mu daj dobro, ubil je tega Francoza, ki počiva tukaj. Vsak, ki gre mimo, vrže kaj na njegovo gomilo; na tujej slovenskej zemlji je našel svoj pokoj, in bogvé, kje čaka zelena ruša nas, da nas vzprejme v svoje naročje? Molimo vsaj za njegovo dušo! —

Tesno mi je bilo pri srci, ko sem stopal ob očetovej strani. Mračiti se je bilo jelo, in iz domačega zvonika se je oglasil zvon, naznanjajoč: Zdravo Marijo. Nekako tajno je bilo vse tú, a jaz sem vender molil za Francoza, da-si nekdanjega sovražnika naše dežele, saj moramo moliti za vse ljudi. Saj smo vsi bratje. Danes se počasi zgublja tudi kup s Francozovega groba, malokdo se še zméni zanj, ali mene še spominja tudi zdaj, kadar koli grem mimo, minljivosti vsega. Vse mine, duh pa ostane! —

J. Kromar.

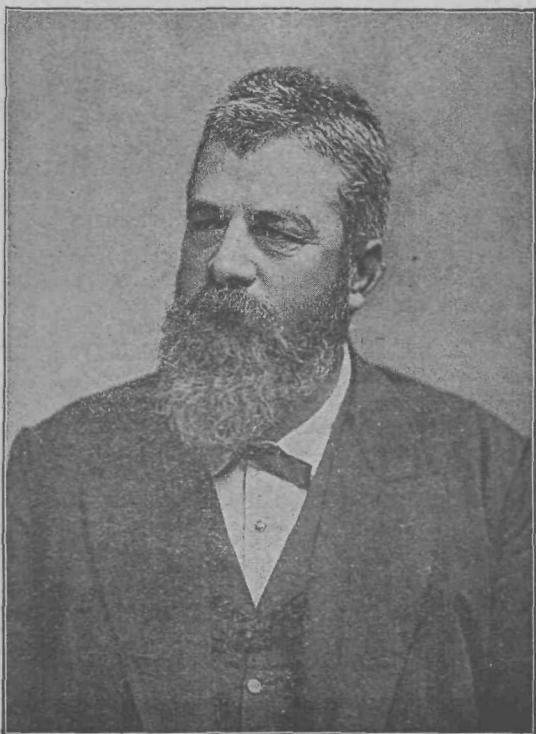
Dr. Josip Poklukar.

Bilo je dne 17. marca t. l., da je umrl naš obče spoštovani deželni glavar dr. Josip Poklukar, s katerim je izgubila naša dežela značajnega in zelo trudoljubivega moža, ki se je s svojimi vrlinami popel do visokih častnih mest, da-si je bil sin priprstih kmetskih starišev. Take vélmože, ki so čast in dika našej domovini, treba je, da pozna tudi naša slovenska mladina, da je ima za vzor in posnemo v svojem življenji. Zatorej vam prinese denašnji „Vrtec“ podobo blagega pokojnika, čegar jeklena značajnost in doslednost sta dičili vso njegovo javno delovanje in ki je v boji za naše narodne pravice čvrsto stal ves čas svojega življenja.

Dr. Josip Poklukar se je porodil dne 7. marca 1837. l. v Krnici pri Gorjah na Gorenjskem. Oče mu je bil kmetski posestnik. Šolal se je v domačem kraji in v Ljubljani, kder je tudi zvršil latiniske šole

uredništvo „Novic,“ za katere je z velikim veseljem delal do konca svojega življenja. Navzlic obilim drugim jako težavnim poslom zanimal se je tudi živo za razvoj naše književnosti. Leta 1870. je bil izvoljen v deželni in takój drugo leto potem v državni zbor. Leta 1874. si ga je izvolila c. kr. kmetijska družba Kranjska za svojega glavnega odbornika, kder je svoje dolžnosti natanko zvrševal do prerane svoje smrti. Leta 1883. ga je presvitli cesar odlikoval z redom železne krone III. vrste in 1888. leta imenoval za deželnega glavarja vojvodine Kranjske.

S svojim umnim in vestnim delovanjem si je pridobil dr. Josip Poklukar občno spoštovanje in ljubezen vseh, ki so ga poznali ali pa sploh bili ž njim v kakaj dotiki. Bodи mu torej z njegovo podobo ohranen spomenik tudi v našem listu.



1857. l. Na Dunajskem vseučilišči se je učil pravoslavlja ter postal 1864 l. doktor prava. Bil je potem nekaj časa v beležniškej in odvetniškej praksi v Ljubljani, a 1873. l. je dal slovó odvetniškemu poslu in preuzezel solastništvo Blaznikove tiskarne v Ljubljani in po smrti dr. Jan. Bleiweisa tudi

Večerna.



Srečen, kdor nedolžno
In lepo živí,
Srečen, kdor pobožno
Sklene svoje dní,
Družba angeljska
Ondú čaka ga,
Ž njo na večne čase
Gledal bo Bogá.

Mnogo je ubozih,
V noči kí trpé,
V bédi in nadlogah
Spanja si želé;
Nečem pozabít',
Lepo zahvalit',
Večnega, ki meni
Daje si počít'.

Oče, Tebi hvala
Za dobrote vse,
Ki mi jih dar'vala
Tvoja roka je.
Ljubi angelj moj
Váruj me nocój!
In prihodnje jutro
Bodi Bog z menój!

(Iz Razlagove „Pesmarice.“)



Kako je šel Makaronov Jurijček prvič v Metliko na semenj.

(Črtica iz Bele Krajine; spisal —è.)



Stavim, da ne znate, kje je Cerkvišče. In kakó bi tudi znali, priateljčki moji? Spredaj gozd, zadej gozd, z leve in desne gozd v sredi pa nekoliko njiv in hiš, gospodarskih poslopij in vrtov, katere so nazvali z imenom „Cerkvišče.“ Pripovedujejo, da je ondù stala nekdaj velika cerkev, a divji Turki so jo razdejali, ne vem — ali zeló dvomim, da bi bila resnična ta pripovedka, ker se je naše Cerkvišče takó skrilo v samoto in obzidalo z zelenim gozdom, da ga niti rudeče hlačasti Turki ne bi bili našli. A kaj bi se o tem prepirali, bodi, kakor je komu dragó, samó toliko povem, da so imeli Makaronovi na Cerkvišči sina Júrijčka in da je temu svojemu sinčku obljudila njegova mati, da ga vzame s seboj v Metliko na semenj.

To je bilo popraševanja in pripovedovanja, kdaj bode torek po sv. Mihelu, ko je v lepej Metliki semenj. In kaj bi nè, saj je bilo dosti treba, predno se je siromašnemu Júrijčku dopovedalo, kaj je prav za prav semenj. Naposled je Júrijček vender toliko razumel, da je semenj to, če pride veliko veliko ljudij skupaj, ki prinesó sè seboj mnogo lepih stvarij, da je prodajejo. In Metlika! Koliko prekrasnih mislij se je porodilo pri tej besedi v Júrijčkovej bistrej glavici! Kolikokrat je vže slišal to besedo, kolikokrat je vže slišal o njej pripovedovati, kolikokrat se je porodila v njegovem sreči želja, da vidi Metliko. In zdaj, zdaj se bode izpolnila ta njegova želja; kako bi se Júrijček pač ne veselil Mihelskega semnja.

Prišel je torek. Dánes ni budila mati Júrijčka, prišel je on sam k materi in dejal:

— Nù, mati, le hitro, Metlika je daleč! Da bi ga bili videli, kakó se je oblekel! Baš tako, kakor da bi šel v cerkev. Nov krilják (klobuk) z rudeče pobravanim kokošjim peresom, ki ga je nosil samó ob največjih praznikih, šopiril se mu je danes na glavi, šibki životek mu je objemal črn telovnik, opasal se je z rudečim, širokim in lepo obšitim pasom in široke, bele bregeše (hlače) so mu bahato mahale iznad podkovanih škorenj, katere je obuval le o redkih prilikah. Nu pa recite, da ni bil bahač ta Makaronov Júrijček!

— Idimo! — dejal je naposled, ko je mati naložila na glavo velik jerbas, v katerem je bilo nekoliko vencev čebule, nekoliko vrečic repnega in zelnega semena in iz katere sta stegovala dva mlada petelinčka svoja dolga rožasta vratova.
— Z Bogom! — rekel je ponosno domačim in se držal kakor bi se spravljal na bogsigavedi kako dolgo potovanje.

In šla sta.

Zgovoren je bil Júrijček, ko je korakal poleg svoje matere v Metliko na semenj. Vsaka stvarca ga je zanimala in nikakor mu ni mogla mati dosti napripovedovati, kaj se bode vse videlo na semnji. Pa še, da je ni moral vedno opominati, da naj malo hitreje stopa.

— Stopite nu vender malo hitreje, mati! —

— Ali res ne morete hitreje, poglejte mene, — dejal je ponosno in delal stopinje za dva druga. Smijala se mu je dobra mati, misleč si: le čakaj, bodeš

vže še vedel, kje je Metlika. Če sta srečala kakega človeka, takrat je bil Júrijče še posebno ponosen; kar slišati ni hotel, če je kdo dejal: „Kaj gre ta mali tudi z vami?“ — Saj on vender ni več majhen, saj gre vše na semenj!

Do Krasinca, velike prijazne vasi, sta vže skoraj prišla z materjo. Nù, to ni bilo Júrijčku nič novega, kolikokrat je vže bil na Krasincu! In Podzemelj, katerega bela cerkvica in prijazne hišice so mu kipele našproti tam izpod vinorodnega Kučerja? Kaj je Podzemelj Makaronovemu Júrijčku, kamor je hodil vže več kot jedno leto v popoldansko šolo in ob nedeljah v cerkev. To so njemu stari, znani kraji, kateri ga ne zanimajo, saj gre v Metliko na semenj!

Tam izza Podzemelja proti Grmu ni bil naš Júrijček več takó hud na nogah in korakal je bolj zložno sè svojo materjo. A malo dalje je celó poprašal:

— Mati, ali bodeva skoraj v Metliki? Nisem mislil, da je takó daleč. Zakaj je niso napravili bliže?

Da ste ga videli, kako je veselo poskočil, ko je zagledal prve hiše vasi Primostka.

— Evo, evo Metlike! — vzkliknil je hitro.

— Bodeš še malo počakal! — dejala mu je mati. — To ni Metlika, to je Primostek, vidiš most preko Lahinje in óni skalnati mlin pod cesto. Do Metlike imava še toliko, kolikor od tukaj do Podzemelja. —

— To ne bode konca tej cesti — dejal je Júrijček malo nejevoljeno — da bi bil znal, da je Metlika tako daleč, ostal bi bil še naposled domá. —

In res, tam v Galginem hribu je opešal naš Júrijček tako, da je zaostajal za materjo in sta morala večkrat počivati. Oj ta Metlika, da je tako daleč! Novih močij so dobine Júrijčkove noge, ko je zagledal vrhu hriba bele zvonike mesta Metlike, katera se je stisnila v malem jarku. To je tedaj ta Metlika? Nù, do nje bode vže še prišel, in ko pride tjà, ne bode mu več treba hoditi, ondù bode le gledal in občudoval lepoto mesta in semnja. In cesta se je zavila v dolino in zopet je hitreje korakal trudni Júrijček ob strani svoje matere proti belej Metliki, ki ju je pozdravljala z vsemi svojimi hišami in zgovernimi sejmarji. Bila sta v Metliki! —

* * *

Ej, to je bilo novosti! Ni vedel ubogi Júrijček, kam bi obrnil oči. Ako je gledal na jedno stran prijazne hiše, ušel mu je od druge strani dolgobrki Vlah, ki je gonil čredo smrdljivih, dlakavih kozlov, katerih bradate in rogate glave je Júrijček takó rad gledal in katerih še nikdar ni videl toliko skupaj. Ako se je zamaknil v lično hrvatsko kočijico, ki je pridrdrala po Karlovškej cesti, pozabil je na mater, ki ga je vedno opominala, da naj hitreje stopi, in ga za roko dalje vlekla. In óni šum, krik, drdranje, ropotanje, oglušil bi od vsega tega! Zdelen se mu je, kakor da bi ga zaprli v kak panj, ker največje upitje in skakanje razposajenih otrok v šolskej sobi ni bilo niti senca temu vrišču. A kaj še le, ko sta stopila z materjo na mestni trg! Tu nisi mogel niti pošteno stopiti, ljudje, vozovi, živila vse se je suvalo in gnjetlo na trgu. Pa óne visoke hiše, kakor da so vzrasle iz zemlje! Kaj tacega ni videl Júrijček v vsem svojem življenji. Bog moj, koliko se je potrosilo, da se je sezidala taka hiša! Hm, okna so jej malo ne večja, nego li na Cerkvišči vrata. Čudni ljudje ta gospôda!

A kaj vse to, kaj vse to? Koliko raznovrstnega blaga se je nakopičilo danes v tej božej Metliki! Evo lesenih hišic karlovških židov in drugih trgovcev, ki so kakor bi bile sezidane od razne drage obleke; tudi se dobé dolge suknje, težki zábunci (kožuhji), gumbasti telovniki, gospiske hlačice, belo perilo; malo dalje razstavil je pridni črevljар črevlje in črevljičke, škornje in škornjice z malimi svetlimi podkovami, kakeršnih ne bi napravil niti cerkviški mojster Maléšev Matije, da si tudi on nekaj umeje; dalje se je razpostavilo celo krdeľo klobučarjev in obesilo tam po ónih predalih toliko prekrasnih klobukov z ozkimi in širokimi okrajki, sè širokimi, pisanimi trakovi in šopki raznega barvanega perja, pred katerim naj bi se skrilo celó rudeče pero na Júrijčkovem klobuku. Pa kdo bi vse naštel! Júrijček ni vedel, kam bi gledal; danes mu je bilo premalo dvoje očij, komaj bi bilo, da ima še zadaj na glavi drugih dvoje, ker če je gledal na jedno stran, spregledal je na drugej kako zanimivo novost. In nikdar ni konca temu metliškemu trgu! Saj sta se vender suvala vže precej časa z materjo po ónej gnječi, pa je še vedno novih in zanimivih stvari dosti! Tu so si napravili svoje šatore zgovorni stavkarji (kramarji) in razložili toliko svetlih in pisanih reči, da so siromašnemu Júrijčku kar vid jemale: iglice, ogledalca, trakovi, nožiči, urice, igrače, male in velike orgeljce in kdo bi naštel vse te drobnosti, katerim on niti imena vedel ni! Dà, še celó loncev, skled in skledic, belih in pisanih pladnikov, ki so posebno njegovo mater zanimali, ni manjkalo; in Ribničan je pripeljal tu sem celo skladanico čebrov, škafov, barigelj, brent, nešk in drugo tako leseno blagó. Ej, ej, to je pač nekaj lepega ta semenj, človek dobi tu vsega, česar mu le srce poželi, mislil si je Júrijček, čudil se in gledal in zopet se čudil in gledal.

In ti ljudjé! Mislil je Júrijček, da bode videl samo znane Bele Kranjce in vender koliko je tu raznih nošenj iz raznih krajev. Utegnil se jih je nagledati, ko si je mati naposled vender le našla prazen kotiček, kjer je razpostavila vsebino svojega jerbasa. Evo tam Kranjca v ozkih jerhastih hlačah z velikim dežnikom na rami, tam poleg njega stoji širokokhláčni Hrvat z rudečo torbo ob bedrih! Evo nerodne Kočevarke v velikih škornjih z zelenim predpasnikom in vitke Žumberčanke z rudečo, zlato obšito čepico na glavi in dragim zastorom; evo priprstega Belega Kranjca in ponosnega gospoda, ali pa tenke, bledolične gospodičine. Šumelo je Júrijčku po glavi, a bilo mu je, kakor da sanja, videl je preveč in ves zamaknen je stal poleg svoje matere.

— O jemnasta, kaj' neki je pa to? — vzklknil je najedenkrat Júrijček in se obrnil na stran, od koder so se začuli, mili, neznani glasovi. Godba je to bila, vender vsa drugačna od godbe hrvatskih godcev, ki so tam po zimi na Markuševej svatbi na Cerkvišči godli; take godbe Júrijček do sedáj še ni nikdar slišal. Ahà! evo tujega, popotnega možá z malo skrinjico na jermenu, ki nekaj na njej vrti. Bog moj, čudne godbe za Makaronovega Júrijčka! — Ej, ej, a kaj pa je óno tam, ona mala živalica v rudečih hlačicah in suknjici, katera takó urno skače okolo ónega tujega moža, kaka žival je neki to? Psiček ni, mačka tudi nè — hm — — kaj bi neki bilo? Pa kakó urna je, kako milo gleda! In lej ga kleka še celo sabljico nosi v rokah, pravo sabljico — vidi dobro naš Júrijček. Hm, hm, kaj tacega pa še ni videl svoj živ dan nè — — Nekaj se mu pa vender le zdi, ali ni podobna onej naslikanej živalici v šolskej sobi, za katero so dejali gospod učitelj, da se zove

opica. Kaj, ko bi bila to opica? — — Vender nè, ona nima rudečega oblačilca, ona ne drži na strani ostre sabljice. Moti se Júrijček — — —

Stopil je Júrijček malo bliže k ónemu tujemu možu in k onej mičnej živalici. Mati se je ravno pogajala z neko gospó in niti opazila ni, da se je odstranil od nje njen sinček. A siromašni Júrijček je bil tako zamaknen v čudno živalico, da niti pomislil ni, da ne sme od matere nikamor, nego smijoč se, stopal je z drugimi otroci za onim čudnim tujcem z opico. Hm, koliko stvarij je vender znala ta živalica; obračala se je in plesala, kakor vrtaljka, mahala sè sabljico po zraku, priklonjevala se na vse strani — celo Júrijčku se je jedenkrat priklonila, na kar se je on se ve da glasno nasmijal, pačila se na vse načine, skočila na skrinjico in iz skrinjice možu za vrat, zgrabila ga za dolgo brado, vzela mu klobuk z glave in mu ga zopet dela na glavo, in kdo ve, kaj je še vse počenjala uboga žival. Kdo bi tega ne gledal, kdo bi se temu ne smijal? Júrijček je pozabil na mater, pozabil na semenj in spremljal tujca dolgo, dokler ni ta zginil v jednej izmej hiš, iz katere se ni več vrnil.

Ozrl se je Júrijček na vse strani in še le zdaj mu pade na um, da ni pri materi. Pogledal je sem, pogledal tjà, a njegove matere ni bilo nikjer!

— Mati, mati, kje ste? — zavpije nekolikokrat, a hrup in vrišč glasnih sejmarjev mu doni na ušesa.

— Ste li videle kje mojo mater? — poprašal je nekoliko žen, ki so se vračale s praznimi košaricami.

— Ne poznamo tvoje matere, — odgovorile so mu in hitele dalje. Bilo je pač hudo ubogemu Júrijčku in posilile so ga solzé. Jokal se je glasnó. Kam naj se obrne mej toliko množico v neznanem mestu?

— Ali znate, kje je moja mati? — poprašal je druge.

— Ne poznamo je! —

Kakó se je sedaj kesál ubogi Júrijček, da ni ostal pri svojej dobrej materi. Kaj bode zdaj, morda je ne bode nikdar več videl, morda ne bode nikdar več prišel na Cerkviše. Domá ga bodo iskali, a on se bode potikal mej tujimi neznanimi ljudmi in prosil kruha. Oj zakaj ni vender ostal pri materi!

Glasnó se je jokal.

— Kaj ti je, mali? — slišal se je za njim oster glas; Júrijček se obrne in ugleda pred seboj velikega krepkega moža v vojaškej obleki in z dolgo sabljo ob strani. Prestrašil se ga je.

— Mater sem zgubil! — dejal je plakaje.

— Pojdi z menoj! — dejal mu je mož. — Zakaj pa nisi ostal pri materi? —

Molčal je Júrijček, kesal se in trdno obljudbil, da matere nikdar več ne zapusti. Šla sta z možem precej dolgo, dokler ne prideta do lepe velike hiše z zlatimi golobčeki na pročelji.

— Tu dobiš svojo mater! — dejal je mož mileje — a drugič se bolje pazi svoje matere.

Hvaležno je pogledal Júrijček moža in veselo stopil v hišo. A kdo ga je ondu čakal? Kdo drugi, nego njegova dobra mati.

— Mati draga! — zavpil je veselo Júrijček, stekel k materi in jo prijel za zastor. — Ne bodem nikdar več šel za tujim človekom! přistavil je skesano.

— Le počakaj ti nagajivec, nikdar te več ne vzamem na semenj. Tako me je skrbelo! — dejala je mati in ga pogladila po licu.

Kaj naj še pripovedujem? Mati je dobro prodala svojo drobnjavo, kupila nekoliko loncev in skled, a Júrijček je dobil pri „lečetarji“ konja in sabljo — spomin na svoj prvi semenj. A potem sta se vrnila na Cerkvišče po starem potu.

— Kako je bilo na sejmu? — prašali so ju domači.

— Lepo je bilo, lepo — odrezal se je Júrijček — ali semenj me ne bode več videl, dokler ne budem velik. Skoraj bi se bil zgubil!

Kakor v sanjah se je spominal raznih stvari, ki jih je videl na sejmu, mislil še dolgo na óne razne ljudi, na moža z opico, na prestali strah, na prijazno Metliko in bil vesel, da je zopet na Cerkvišči, kjer ni sicer toliko lepega ali človek je saj brez skrbi, da se ne zgubi — — —



Cvetoči trn.

Lepe majnikovo jutro me je izvabilo iz mestnega zatišja v bujni log. Kako okrepi in dvigne ta krasota človeškega duha, nehotè se ti izvije iz prsij hvalen spev Onemu, ki je izvor vse te lepote. In kako tudi ne! Mar naj človek sam ne poje slave Stvarniku, ko vender veš gozd odmeva nje? Mogočno doni pesen ptičev proti nebu. Vse je v cvetji. Ozka stezica me vodi ob potočku nizdolu. Glej ga, tudi stari trn se je oblekel v belo cvetje, da se tudi on pokaže, češ, jaz nisem zadnji! A jaz ti ne verujem, cvetoči trn! Pod zapeljivim cvetom skrivaš bodice! Samotariš pač nè, srebrni potoček ti šumljaj mirno in pljuska ti lehko vodico ob vejice. Lehko si ponosen! A vender ti ne verujem! Osiplje se ti vže cvetje, in kmalu pokažeš svoje bodice. Veselim se sicer vzgomladnega cveta, le tvojega cveta nisem vesel, cvetoči trn! Zakaj neki ne? Podoba si mi človeka, ki pod krinko prijaznosti skriva pikre pšice, a jaz ljubim le odkritosrčnega človeka, hinavec se mi studi. Zato mi ni všeč tvoj cvet, cvetoči trn! —

J. Kromar.



Koliko jih je bilo?

Tam doli na Viru so prale perice. Po bregu mimo njih pride krošnjar s krošnjo na hrbtnu in pozdravi perice, rekoč: „Bog vam daj dober dan, ker vas je trideset!“

„Bog ga daj tudi tebi!“ odzdravila mu je ona zgovorna Maruša, — „a vender zmotil si se, prijatelj, ker si nas naštrel preveč, nego nas je v resnici. Ko bi nas bilo še jedenkrat toliko, kolikor nas je in pa še polovica toliko, potem bi nas bilo trideset. Tako si pa rekel preveč!“ — Nu koliko jih je bilo, pogodite!

Ali veste, prijateljčki moji, koliko je mesecov v letu, ali pa koliko je številk na uri? Toliko jih je bilo!

— è.



Listje in cvetje.

Drobtine.



Umrl je 8. dné pretečenega meseca v Čemšeniku na Gorenjskem prečastiti in rođoljubni gospod

Mihail Lazar,

duhovnik, bivši c. kr. gimnazijski profesor v Kranji in pozneje glavni učitelj na ženskem učiteljišči v Ljubljani. Bil je blagi pokojnik prijatelj in ves čas podpornik našemu listu. Bodi mu večni mir in pokoj!

ložiti 10 kr.). Prve izdaje te knjige se je razprodalo 11.000 iztisov in zdaj se prireja vše druga izdaja.

* V Novem Sadu v tiskarni A. Pajevića je izšla knjiga pod naslovom:

"Iz Crne gore i Hercegovine uspomeni vojevanja za narodno osvobodenje 1876. l." — Knjigo je spisal A. Pajević, ki je bil sam priča bojev omenjenega leta. Opisuje nam z večim svojim peresom vse omenjene dogodke, pa tudi Črнogoro, Hercegovino in Črнogorco. Knjiga obsega 456 strani male osmerke in ima na prvi strani podobo kneza ērnogorskega Nikole, vrhu tega pa še 31 drugih podob. Slovenskim razumnikom, ki so veči srbskega jezika, priporočamo to knjigo. (Cena 1 gld. 20 kr.).

Nove knjige in listi.

* Národne legende za slovensko mladino. Nabral, izdal in založil Anton Kosi, učitelj v Središči. III. zvezek, V Ptui. Natisnil W. Blanke 1891. 8°, 39 strani. — Da se slovenski rodoljubi in prijatelji slovenske mladine zanimajo za primerno zbirko narodnih legend, kaže nam III. zvezek take zbirke, ki leži pred nami. Prvi zvezek narodnih legend izišel je vče v 2. popravljenem natisu, kar je izvestno najboljši dokaz, da je knjižica dobro razširjena mej našo slovensko mladino. Tak dober uspeh želimo tudi III. zvezeku z željo, da bi mu skoraj sledili tudi še drugi. Cena knjižici je 16 kr.

* Pomladni glasi posvečeni slovenski mladini. Uredil in založil Ciriški. V Ljubljani, 1891. Tiskala „Katališka tiskarna.“ — To je lična in vsega priporočila vredna knjižica za našo slovensko mladino. Obseza na 120 stranach različno im za našo mladino prav primerno berilo. Daljše in krajše povestice, pesni in dve gledališki igri: to je vsebina te knjižice, ki bode izvestno dobro došla našim šolskim knjižnicam v pomnožitev dobrega berila. Želimo knjižici najboljšega uspeha in prav obilo naročnikov. Cena 30 kraje.

* V tiskarni in založbi Scholza in Kralja (A. Scholz) v Zagrebu izišla je velezanimiva knjiga za proslavo tristoletnice blažene smrti sv. Alojzija pod naslovom:

Život sv. Alojzija Gonage, uzora i zaštitnika kršćanske mladeži. Talijsko napisao V. Cepari, Isusovac. Za proslavo tristogodišnjice blažene smrti Alojzijeve preveo i popunio dr. Josip Lang, duhovnik milosrdnica v Zagrebu. — Knjiga obsega XVI. in 416 strani in je ukrašena s 7 podobami. Cena knjige je čudovitoinizka; mehko vezana velja samo 15 kr., trdo vezana v platno 25 kr. (za poštino je treba pri-

Rešitev rebusa v 5. „Vrtčevem“ listu:

Kogar gad piči, boji se zvite vrvi.

Prav so ga rešili: Gg. Andrej Česenj kaplan v Zagorji; Ant. Porekar, naduč. v Humu pri Ormužu (Štr.); Mat. Rant, naduč. na Dobrovi; Jos. Korošec, učitelj v Škocijanu pri Turjaku; Florijan Kalinger, učitelj na Radovici; Radivoj Lavtičar, uč. pripr. v Ljubljani; Janko Skofic, dijak v Inomostu na Tirolskem; Jos. Krištof, dijak v Ljubljani; Fr. Staufer, dijak v Mariboru; Avgust Rozina, Hugo Peternel, Ant. Tominšek, Fr. Dokler, Jak. Rabusa in Gvido Sernea, dijaki v Celji; Rudolf Muha, dijak v Gorici; Josip Medica in Edward Markovšek, realca v Ljubljani; Jernej Pire in Josip Kumar v Idriji; Pravoslav in Vladimir Pertot, učenec v Trstu; Maks Samec, učenec v Kamniku; Adolf Merhar, Jul. Námorš, Bogumil Gorup, učenci v Ljubljani; Jože Bajuk, Marko Žlogar, Jurij Matekovič in Janez Slobodnik, uč. na Radovici; Maks Vrezec, učenec v Ribnem; Jos. Stejcer, učenec na Vrhniku; Simon Čeledin, Pavel Širc, Jož. Milavec in Franc Lepin, učenci v Planini; Jakob Pevec, Jan. Kristan, Martin Ferlež in Franc Šet, učenci v Št. Jurji ob juž. žel. (Štr.); — Ses. I. Baptista Pfeifer in učenke II., III. in IV. oddelka v Repnjah; Ivana in Amalija Šket v Dramljah (Štr.); Ema in Micika Gantar na Studencu; Marija in Leopoldina Rantova na Dobrovi; Marija in Rafaela Rupnik v Leskovci; Irma Pirjevec in Olga Jug v Gorici; Matilda in Minka Pertot, učenki v Trstu; Minka Verbič, uč. v Bistri; Marija Jurea, učenka na Vrhniku; Marijca in Albina Perne in Marijca Mavec, učenke v Tržiči; Sofija Vilhar, učenka v Vel. Žabljah; Marijca Bénešek, Franica Podboj, Ivanka Petrovčič, Frančiška Juvančič, Rezika Bolé, Franica Jernejčič, Marjeta Volonte, Marija Nemgar, Frančiška Milavec in Frančiška Vidrih, učenke v Planini; Margaretă Majerić in Gera Čvetko, učenki v Dornovi (Štr.); Zora Vrezec, učenka v Ribnem; Lini, Lori, Ici, Milica, Justina Kaligar in Marijca Štritar, učenke pri sv. Križi poleg Kostanjevice.

Rebus.

(Priobčil F. Stegnar.)



(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)



Vabilo k naročbi.

S prihodnjim mesecem se začne drugo polletje; zato je uljudno prosimo vse naše dosedanje p. n. gg. naročnike, katerim je s tem listom polletno naročilo poteklo, da nam naročnino za **II. polletje prej ko mogoče** pošljejo, da more „Vrtec“ tudi v bodoče redno izhajati. Želimo tudi, da bi se še mnogo novih naročnikov nabralo, katerim še z vsemi letosnjimi listi lehko postrežemo.

„Vrtec“ stoji za pol leta **1 gld. 30 kr.**

Onim p. n. gg. naročnikom, ki nam naročnine ne dopošljejo do zadnjega dne t. m., primorani smo list obustaviti s prihodnjim mesecem, ker nam drugače ni mogoče izogniti se prevelikej gmotnej izgubi, ki jo imamo pri izdavanji in zalaganji „Vrtca.“

Upravništvo „Vrtecvo,“

mestni trg, štev. 23.

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsakega meseca in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Napis: Upravništvo „Vrtecvo“, mestni trg, štev. 23 v Ljubljani (Lajbach).

Izdajatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšič**. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.